

Lain mukaan.

— Miksi olet niin synkän näköinen, kysyi veli Vähkyrä, kun sattumalta yhytimme päivällisen jälkeen postin edessä.

— Kohautin vain harteitani, aluksi, sillä mitäpä hän, hyvällä sivutuloilla varustettu vanhapaikavaltionvirkamies, tietäisi meikkäläisen pulmista. Mutta kun olen viimeisen neljännesvuosisadan aikana totunut hänelle uskoutumaan (paremman puoliskon jälk. seuraavana) kerroin lopulta, mistä kenkä puristaa. Asia on niin, niin että meillä on ryhdytty soveltamaan uutta kotiapulaislakia, selitin, ja Vähkyrä nyökkäili, jotta aivan oikein, niinhän sitä nykyaikaisessa demokraattisessa (ei temokraattisessa) yhteiskunnassa täytyy. Olin jo silloin vähällä kiivastua, sillä Vähkyrä ei ollut kärryillä, kuten sanotaan, enkä minä ollut ehtinyt pääasiaan. Sanoinkin sentähden kivahtaen, että mitenkäs sitten käy sen meidän johtokunnan kokouksemme. Maisteri Vähkyrä katsoi minuun jälleen hieman lasiensa yli, noin ihmeissään, ja tuumasi — naivisti —, jotta mitä sillä apulaisella on sinun kokouksesi kanssa tekemistä.

Silloin minun piti puhua suuni puhtaaksi: Ensiksi, että eihän meillä ole apulaista, toiseksi, että me vaimon kansa hieman keskusteltiin kevätatusta, vaimon tietysti, minähän hankin omani jo 1934, ja että nyt vaimo kotiapulaisen ominaisuudessa vaatii lain noudattamista. Hän vietiäpä nolasi minut, etten toimittajana tiennyt, mitä laki sisältää, ja kiikutti sen pykälät eteeni hyvän muistinsa turvin juoksevasi kuin huuperin vesijohto. Minä olen sortanut häntä, mutta se on nyt loppu. Kello sen ja sen jälkeen illalla hän ei tee mitään ja sunnuntait ovat hänen, sateerain, noin suurimpiinkin, parempaa puolis-koa. Ja siten hoitaa herra toimittaja perheen. Mutta koska herra toimittajalla joka toinen viikko on lähtöäkin hän vastaavasti väliviikolla ottaa komennon keittiössä käsiinsä kello 17 lähtien, koska Rouva Kotiapulainen muuten joutuu tekemään ylityötä ja se maksaa. Ja sunnuntait herra toimittaja kuulemma kanssa saa tästälähin istua ja seistä ja juosta kotona ellei pysy korottamaan ”palkkaa” eliikkä luontaisuoritusta esim. pienen vähertävään punertavansiirtävän kevätatun muodossa.

— Niin, sanoi Sakari Vähkyrä mieteliäästi, minähän en tosin paljon ymmärrä naisen sielunelämästä enkä hänen asemastaan yhteiskunnassa, koska se oikea ei ole kohdalleni kävellyt, mutta totta on, että on unohdettu perheenäidin, yhteiskunnan tuen ja turvan ja tulevaisuuden merkitys...

— Perheenisän kai tässä on unohdettu, sanoin minä, koska minua hänen kaunopuheisuutensa tässä tapauksessa rehellisesti kenkutti, vaikka sydämeni sisimmässä sopukassa jokin sanoi, että oikein, sinä paolina-

— Ja nyt on sellainen ilta, palasi Vähkyrä pääaiheeseen.

— On, sanoin minä.

— Hauskaa iltaa sitten, hän lisäsi, se kokous on muuten viikon kuluttua tiistaina!

Viikon kuluttua — silloinhan minulla on vuorostani työltä ja niinkuin minä olin kuvitellut — sitä jatkoa vain, hm...

Vähkyrä lähti ja minä palasin kotia päin. Jo kaukaa näin ekonomi Ikäheimon lähestyvän reippain askekin. Hän oli kaivanut jostain esiin ylioppilasaikuisen herraskepinikin, jonka luulin johtuvan vapun lähestymisestä.

Oli kuin pessi- ja optimisti olisivat kohdanneet toisensa. Sanoin jokseenkin happamasti, että veli on kuin kevätiltu, johon Ikäheimo vastasi nuotintin vierestä, jotta taas leivoset ilmassa... Hän kysyi sitten, mihin olin matkalla ja yritti, vaikka sanoinkin olevani menossa kotia, houkuttella po napekkoja katselemaan. Kun sain syyn happamuuteeni perustettua harppaitten välistä hörähti Severus iloiseen nauruun ja loihe lausumaan:

— Katsos nyt kuinka lystikästä, kun minä juuri saman lain mukaan olen tälläkin hetkellä vapaa ja tavallista aikaisemmin vielä, koska eilen illalla paalasini pentueen ja siis tein ylityötä.

Siinä sitä oltiin, tiesinhän hyvin, että Severus kuuluu niihin epäluonnollisiin miehiin, jotka pystyvät hoitamaan lastenhoidon meikkin synnytysavusta lähtien. Niinpä Ikäheimonkin perikunta oli siirtynyt jokseenkin suoraan kättilön kädestä herra perheenpää voimakkaisiin käsiin ja tullut hyvin hoidetuksi. Ja nyt hän, herrana ja hidalgona ja kotiapulaisena, soveltutti lakia. Ja eukko istui kotona...

Jos joku luulee, että lähduin tämän maskuliinin osaksi tulleesta onnenpoikasta, hän erehtyy.

— Mikä sinulla on kädessäsi, kysyi Ikäheimo lähtiessään hyväntahtoisesti minua saattamaan.

— Katsahdin hämmästyneenä kättäni, jossa edelleen oli sama kirje, jota olin ollut postiin viemässä.

— Hyh, sanoin, olenpahan vain viemässä vastaaskirjettä nimimerkille ”Täydellinen maalaistyttö tulee kotiin”.

— Posti on täällä, sanoi Ikäheimo leppoisasti ja käännytti minut ympäri.

— ...ja, lisäsin, sitäpaitsi minun on vietävä lehteen ilmoitus, että Reipas Lapsirakas, Rauhallinen, Ruuanlaittotaitoinen, Rehellinen jne, saa paikan.

— Ole huoleti, sanoi Severus, kyllä sinä saat, kun asut ihan VPK:n vieressä.

P a n u.